

Ympäristöluvan vaatiminen ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin 3 kohdan mukaan / Krav på miljötillstånd med stöd av 27 § 2 mom. 3 punkt i miljöskyddslagen

Rakennus- ja ympäristöjaosto 14.12.2023 § 87
42/11.01.04/2021

Valmistelu/lisätiedot

Ympäristönsuojelusihteeri / miljövårdssekreterare Minna Isokallio, puh. /
tel 0400 500244, tai etunimi.sukunimi@askola.fi eller
fornam.efternam@askola.fi

Ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohta 3) mukaan ympäristölupa tulee olla toiminnalla, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta räsitusä.

Naapuruussuhdelain 17 §:n 1 momentin mukaan kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa ei saa käyttää siten, että naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistöä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheutuu kohtuutonta räsitusä ympäristölle haitallisista aineista, noesta, liasta, pölystä, hajusta, kosteudesta, melusta, tärinästä, säteilystä, valosta, lämmöstä tai muista vastaavista vaikutuksista.

Arvioitaessa räsituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, räsituksen muu tavanomaisuus, räsituksen voimakkuus ja kesto sekä muut vastaavat seikat.

Perustelut ympäristönsuojelulain 27 §:n 2 momentin kohtaan 3) löytyvät pääasiallisesti jo hallituksen esityksessä 84/1999. Vaikka pääsääntöisesti lupavelvollisuus määräytyy toiminnan toimialan ja koon mukaan, esimerkiksi asuinalueilla tai niiden välittömässä läheisyydessä harjoitettu korjaus- tai valmistustoiminta voisi aiheuttaa sellaista haju- ja meluhaittaa naapurustolle, mikä voisi laukaista ympäristöluvan tarpeen. Kuitenkin samassa hallituksen esityksessä todetaan, että naapurien on velvollisuus sietää muita haittoja kuin kohtuuttomia. Kohtuuttomuutta määriteltäessä tulee huomioida paikalliset olosuhteet.

Hilkka Heinonen kuvaa väitöskirjassaan naapurikiistat ja kunnan ympäristöviranomaisen kiistojen käsittelijänä haitan asteittaista voimistumista naapurin ja viranomaisen kannalta. Heinosen mukaan vähäisellä haitalla, joka koskee lähinnä yksityistä etua, ei viranomaisella ole syytä puuttua asiaan. Kun ärsytyskynnys ylittyy, ja mukaan tulee yleistä etua, ympäristönsuojeluviranomaisella on mahdollisuus antaa yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Vasta kun räsitus kasvaa tästä (kohtuuton räsitus), katsotaan lupakynnyksen ylittyvän, ja toiminnalta tulee vaatia ympäristölupaa.

Rakennus- ja ympäristölautakunta on päätöksellään 18.3.2021 § 21 antanut kiinteistölle 611-406-33-2 ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisia määräyksiä pilaantumisen ehkäisemiseksi. Kiinteistönomistaja valitti asiasta hallinto-oikeuteen, ja hallinto-oikeus palautti asian jaostolle uudelleen käsiteltäväksi. Palautuksen perusteluissa linjataan, että ympäristönsuojelulain 180 §:n nojalla annetun määräyksen tulee olla kohtuullinen ottaen huomioon pilaantumisen merkittävyys.

Kiinteistö 611-406-33-2 sijaitsee osittain AT (kylämäisen rakentamisen alue) ja osittain MT (maatalouden harjoittamista varten varattu alue) aluetta. Ympäröivä alue on lähinnä kylämäisen rakentamisen aluetta tai

maatalousalueita. Maatalousalueilla on tyypillistä jossain määrin korjata omia koneita.

Alueelta on tullut useammalta henkilöltä valitusta kiinteistön 611-406-33-2 siivottomuudesta. Siivottomuuden ei kuitenkaan katsota aiheuttavan sellaista haittaa, että sen perusteella voitaisiin vaatia ympäristölupaa toiminnalta, vaan tätä asiaa hoidetaan maankäyttö- ja rakennuslain 166 § ja 169 § mukaisilla määräyksillä.

Hallinto-oikeus on palauttanut Askolan rakennus- ja ympäristölautakunnan päätöksen 18.3.2021 § 21 koskien ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisten määräysten antamista sekä uhkasakon asettamista kiinteistölle 611-406-33-2. Hallinto-oikeuden palauttama päätös otetaan rakennus- ja ympäristöjaoston käsiteltäväksi myöhemmin ja tällöin otetaan kantaa siihen, annetaanko kiinteistölle yksittäisiä määräyksiä pilaantumisen estämiseksi.

Beredning/mer info

Enligt 27 § 2 mom. 3 punkten i miljöskyddslagen krävs miljötillstånd för verksamhet som kan utsätta omgivningen för sådant oskäligt besvär som avses i 17 § 1 mom. i lagen angående vissa grannelagsförhållanden (26/1920).

Enligt 17 § 1 mom. i lagen angående vissa grannelagsförhållanden får en fastighet, byggnad eller lägenhet inte användas så att grannarna eller de som bor eller innehar fastigheter, byggnader eller lägenheter i närheten orsakas oskäligt besvär av ämnen som är skadliga för miljön, sot, smuts, damm, lukt, fukt, buller, skakning, strålning, ljus, värme eller annan motsvarande påverkan.

Vid bedömning av hur oskäligt besväret är skall beaktas de lokala förhållandena, hur vanligt besväret är i övrigt, hur kraftigt och varaktigt besväret är samt andra motsvarande omständigheter.

Motiveringar till 27 § 2 mom. 3 punkten i miljöskyddslagen finns huvudsakligen redan i regeringens proposition 84/1999. Även om tillståndskravet i allmänhet bestäms av verksamhetens sektor och storlek, kan till exempel reparations- eller tillverkningsverksamhet som utförs i eller i omedelbar närhet av bostadsområden orsaka sådana lukt- och bullerolägenheter för grannskapet som kan utlösa behovet av ett miljötillstånd. I samma regeringsproposition anges dock att grannar har en skyldighet att tåla annat än oskäligt besvär. Bedömningen av oskäligheten ska göras med hänsyn till de lokala förhållandena.

Hilkka Heinonen beskriver i sin avhandling "Naapurikiistat ja kunnan viranomaisen kiistojen käsittelijänä" (ung. "Tvister mellan grannar och den kommunala miljömyndigheten som tvistlösare") hur olägenheterna gradvis intensifieras ur såväl grannens som myndighetens synvinkel. Enligt Heinonen utgör mindre olägenheter, som huvudsakligen rör ett privat intresse, inte ett skäl för myndigheten att ingripa. När tröskelvärdet för irritation överskrids och det allmänna intresset berörs har miljöskyddsmyndigheten möjlighet att utfärda enskilda förelägganden för att förhindra förorening. Först när besväret överstiger detta (oskäligt besvär) anses tillståndströskeln vara överskriden och ett miljötillstånd krävs för verksamheten.

Byggnads- och miljönämnden fattade 18.3.2021 § 21 ett beslut om att utfärda fastigheten 611-406-33-2 förelägganden enligt § 180 i miljöskyddslagen i syfte att förebygga föroreningar. Fastighetsägaren överklagade ärendet hos förvaltningsdomstolen och förvaltningsdomstolen remitterade ärendet till sektionen för ny beredning. Ärendet remitterades med motiveringar att ett föreläggande enligt § 180 i miljöskyddslagen ska vara skäligt med hänsyn till hur betydande konsekvenserna av föroreningen är.

Fastigheten 611-406-33-2 är belägen i ett område som delvis har beteckningen AT (område för byggande av bykaraktär) och delvis beteckningen MT (område som är reserverat för jordbruksverksamhet). Det omgivande området består huvudsakligen av områden för byggande av bykaraktär eller av jordbruksmarker. Inom jordbruket är det vanligt att man i viss utsträckning reparerar sina egna maskiner.

Flera personer i området har klagat på att fastigheten 611-406-33-2 är ovårdad. Att fastigheten är ovårdad anses dock inte vara en sådan olägenhet som skulle kräva ett miljötillstånd för verksamheten, utan ärendet ska hanteras genom bestämmelserna i § 166 och § 169 i markanvändnings- och bygglagen.

Förvaltningsdomstolen remitterade beslutet som byggnads- och miljönämnden i Askola kommun fattade 18.3.2021 § 21 gällande utfärdande av förelägganden enligt § 180 i miljöskyddslagen samt föreläggande av vite på fastigheten 611-406-33-2. Byggnads- och miljösektionen behandlar beslutet som remitterades av förvaltningsdomstolen vid ett senare tillfälle och tar då ställning till huruvida enskilda förelägganden ska riktas mot fastigheten för att förhindra förorening.

Esittelijä/Föredragande	Ympäristönsuojelusihteeri LT Laura Tudeer
Päätösehdotus	Askolan rakennus- ja ympäristöjaosto toteaa, että toiminta kiinteistöllä 611-406-33-2 ei aiheuta sellaista naapuruussuhdelain 17§:n 1 momentin mukaista kohtuutonta rasitusta, että toiminnalta tulisi vaatia ympäristölupaa. Mahdollisten ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisten määräysten antamiseen ei tässä pykälässä oteta kantaa.
Beslutsförslag	Byggnads- och miljösektionen i Askola konstaterar att verksamheten på fastigheten 611-406-33-2 inte orsakar sådant oskäligt besvär att ett miljötillstånd krävs med stöd av 17 § 1 mom. i lagen angående vissa grannelagsförhållanden. Utfärdande av eventuella förelägganden med stöd av § 180 i miljöskyddslagen omfattas inte av denna paragraf
Perustelut	Haitta, mikä kiinteistöllä 611-406-33-2 tapahtuvasta toiminnasta aiheutuu, on lähinnä yhteen tai pariin yksityiseen kiinteistöön kohdistuvaa, eikä mukana ole laajemmin yleistä etua. Rasituksen ei myöskään voida katsoa olevan niin kohtuutonta, kun huomioidaan sen kesto ja laajuus, että tämän perusteella toiminnalta voitaisiin vaatia ympäristölupaa. Lisäksi rakennus- ja ympäristöjaosto voi tarvittaessa antaa ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaisia yksittäisiä määräyksiä, millä voidaan rajoittaa pilaantumista.
Motiveringar	De olägenheter som verksamheten på fastigheten 611-406-33-2 orsakar riktas huvudsakligen till en eller ett fåtal privata fastigheter och rör inte ett större allmänt intresse. Besväret kan inte heller anses vara så oskäligt, med hänsyn till dess varaktighet och omfattning, att det krävs ett miljötillstånd. Dessutom kan byggnads- och miljösektionen vid behov utfärda enskilda förelägganden i enlighet med § 180 i miljöskyddslagen för att begränsa föroreningar.
Päätös	Jaosto päätti palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi
Beslut	Ärendet återremitterades således till ny beredning.
Täytäntöönpano	